

ХРИСТО БОТЕВЪ

Ето вече 60 години не делятъ отъ героическа смърть на най-великия, най-племенин и най-милосълюбивъ и революционеръ за свободата на българския народъ — Хр. Ботевъ.

На 2 юни 1876 год. той падна убитъ съ проливна кръвъ въ Врачанския белевъгъ — на връхъ Воля. Тази смърть прослави и обезсмърти името му.

Какъ българско дете, научило се вече на четно, не знае нѣщо за хитровата мисль на Ботевъ? Какъ отъ тѣхъ не е чуло хубавитѣ му и възторжени пѣсни, които се пѣхтъ съ такова увлечение отъ тѣхнитѣ майки и бащи, сестри и братя?

Детството и юношеството на нашия обичай Хр. Ботевъ преминаватъ въ родния му градъ Калюферъ, Краковин и гористъ Белевъгъ отрано събудилъ у него хитруващия духъ. Гордия духъ на бляскава непринимчивъ борба и поетъ. Маленкѣ Христо е билъ буйно и неустрашимо дете. То е неспорно и съ своята сѣблостъ и дързость, причинява много неприятности на своитѣ родители. Таскътъ той звенела за Русия — Одеса, даго ще продължи своето учение. Все пакъ бащата излага известни надежди на свои синъ, като мисли, че той въ чужбина ще промени свое буйно характеръ. Обаче, увлечени съ любовъ къмъ поробенъ български народъ Христо, въкъсо въ наука, се посвещава въ революционна дейность, за която бива изключенъ отъ училище.

Почкъсно той е въ Римъния, посвѣтленъ вече нѣколко на революционната борба.

Тукъ емигрантъ Хр. Ботевъ става единъ отъ върховнитѣ ръководители въ нѣколко освободително дѣло. Пъръ това въ Букурещъ той живѣе въ крайна мисрия. Но Ботевъ не умира. Презъ своето хитовство мисли и най-хубавитѣ си пѣсни, като Борба, Мокта молита, Халки Димитъръ, Приставила, Гергьовденъ и др.

Творческото наследство на Хр. Ботевъ не е голѣмо — двадесетъ стихотворения. Но тѣхъ огненъ пѣсни за свобода си, единъ отъ най-хубавитѣ не само въ нашата, но и въ свѣтовната литература. Защо тѣ възбуждатъ сърцата на млади и стари. Не се ли пѣхтъ тѣ съ едрено увлечение въ училища, на мѣста и въ простата работилница!

Пѣсонитѣ на Ботевъ си, срѣщали въ душата на народа ни. Той ги чуствава като свои — съ тѣхъ дѣла, живѣе и се бори. Ето защо борещитѣ и поетитѣ, безсмъртнитѣ Хр. Ботевъ, винаги ще удивлява дѣлата на България. Защо както той самъ пѣ

„Този, който падне въ бой за свобода,
той не умира . . .“

Хр. Стойковъ

1876—1936 г.